

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van
Klimaat en Groene Groei
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Woerden : 18 augustus 2026

onze ref. : E26b23
doorkiesnr. : 0348 48 43 50
e-mail : hg@vewmw.nl

onderwerp : Reactie op consultatie ontwerp-wijzigingsregeling energiebesparingsplicht 2027

Geachte,

De Vereniging van Energie, Milieu en Water (VEMW) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de ontwerp-wijzigingsregeling Energiebesparingsplicht 2027. Energiebesparing is van belang voor het verlagen van kosten en emissies en voor een doelmatig gebruik van het energiesysteem. VEMW onderschrijft daarom de ambitie om energiebesparing te stimuleren en ziet positieve elementen in de vereenvoudiging van de EML en de gerichtere inzet van de onderzoeksplicht.

Tegelijkertijd is VEMW kritisch op onderdelen van de voorgestelde aanscherping. In onze eerdere reactie op de actualisatie van de energiebesparingsplicht hebben wij reeds aandacht gevraagd voor de doeltreffendheid, proportionaliteit en uitvoerbaarheid van de actualisatie. Deze wijziging neemt onze zorgen onvoldoende weg. Daarom vragen wij het volgende:

Schrap de verhoging van de terugverdientijd naar zeven jaar

VEMW pleit ervoor de verhoging van de terugverdientijd van vijf naar zeven jaar te schrappen. Wij zien hiervoor vier concrete redenen:

- **Beperkte uitvoerbaarheid.** Uit de effectentoets blijkt dat bij ruim 62% van de extra maatregelen met een terugverdientijd tussen vijf en zeven jaar technische, economische of organisatorische belemmeringen zijn aangegeven¹. Dit roept vragen op over de daadwerkelijke haalbaarheid en doelmatigheid van de verhoging.
- **Ongelijk Europees speelveld.** De EED schrijft geen vergelijkbare algemene verplichting voor om alle maatregelen binnen een vaste terugverdientermin uit te voeren. De verhoging naar zeven jaar is daarmee een verdergaande nationale keuze die de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven kan verslechteren. VEMW heeft eerder gevraagd om een buurlandtoets en acht een onderbouwde vergelijking met omliggende landen noodzakelijk.
- **Minder ondersteuning.** Wanneer maatregelen door de verhoging verplicht worden, kan dit de toegang tot subsidies of fiscale ondersteuning beperken. Daarmee dreigen bedrijven meer investeringsverplichtingen te krijgen, terwijl de beschikbare ondersteuning juist afneemt.

¹ Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Klimaat en Groene Groei - *Effectentoets Actualisatie energiebesparingsplicht 2027 (2026)*

- **Verbeter eerst naleving en handhaving.** De bestaande energiebesparingsplicht wordt nog onvoldoende nageleefd en verplichte maatregelen blijven deels onuitgevoerd². Er resteert daarmee nog besparingspotentieel binnen de huidige plicht. Het is doelmatiger dit potentieel eerst te benutten voordat de verplichting verder wordt aangescherpt.

Naast de verhoging van de terugverdientijd zien wij nog enkele aandachtspunten in de verdere uitwerking van de regeling. Deze hebben met name betrekking op administratieve lasten, de ruimte voor prioritering en praktische uitvoerbaarheid en de proportionaliteit van de technische isolatiescan. Deze lichten wij hieronder toe.

Voorkom aanvullende administratieve lasten

Voor bedrijven en instellingen die gebruikmaken van gecertificeerde energie- of milieubeheersystemen is veel relevante informatie reeds beschikbaar. Het vervallen van de vrijstelling kan er echter toe leiden dat deze informatie opnieuw moet worden verzameld, samengevoegd en vertaald naar de specifiek voor de betreffende uitvraag voorgeschreven rapportagestructuur. Met name voor grote en complexe locaties kan dit tot aanzienlijke extra administratieve lasten leiden. Daarbij valt op dat de toelichting wel uitgaat van een afname van de administratieve lasten, terwijl de totale effecten van de wijzigingen niet kunnen worden gekwantificeerd. VEMW acht het daarom van belang de daadwerkelijke regeldruk na invoering van de wijzigingsregeling expliciet te monitoren en waar nodig bij te sturen.

De bestaande mogelijkheid om informatie uit dergelijke systemen rechtstreeks als invulling van overeenkomstige onderdelen van de onderzoeksplicht te accepteren moet behouden blijven, in plaats van uitsluitend toe te staan de onderliggende informatie opnieuw te gebruiken.

Daarnaast kan bij grote en complexe bedrijven en bedrijventerreinen de behoefte bestaan aan maatwerk over de wijze waarop aan rapportageverplichtingen wordt voldaan. Afspraken met het bevoegd gezag kunnen in dergelijke situaties helpen om administratieve lasten te beperken. VEMW pleit ervoor deze mogelijkheid expliciet te erkennen en van duidelijke randvoorwaarden te voorzien.

Bied ruimte voor prioritering en houd rekening met technische en praktische uitvoerbaarheid

Bedrijven en instellingen hebben te maken met meerdere investeringsopgaven die concurreren om middelen, capaciteit en uitvoeringsmomenten. Een afzonderlijke EML-maatregel kan daardoor botsen met een groter verduurzamingsproject dat per saldo meer besparing oplevert. VEMW pleit daarom voor tijdelijk uitstel wanneer aantoonbaar een integraal project op korte termijn een groter duurzaamheidsresultaat oplevert.

Ook praktische belemmeringen, zoals beperkte netcapaciteit, vergunningstrajecten, productiestops en onderhoudsmomenten, moeten gemotiveerd kunnen worden meegewogen. Daarbij is een uniforme en werkbare onderbouwing richting het bevoegd gezag van belang.

Tot slot moet onnodige rapportage worden voorkomen. Wanneer uitvoering van een maatregel onvoorwaardelijk is besloten en binnen een vastgelegde termijn plaatsvindt, zou volstaan moeten kunnen worden met een investeringsbesluit, opdrachtverlening of vastgesteld uitvoeringsplan.

Borg proportionaliteit bij de technische isolatiescan

VEMW begrijpt de aansluiting van de technische isolatiescan bij NEN-EN 17956:2024. Voor grote industriële locaties met uitgebreide stoom- en warmtesystemen kan het volledig in kaart brengen van ongeïsoleerde of gebrekkig geïsoleerde leidingen, appendages en andere componenten een

² CE Delft, *Evaluatie Aanscherping Energiebesparingsplicht*, 25.240260.076 (2025)

aanzienlijke onderzoeksinspanning vergen. De toelichting maakt onvoldoende inzichtelijk hoe deze extra inspanning en kosten zich verhouden tot de verwachte baten.

VEMW pleit daarom voor een proportionele en risicogestuurde toepassing van de isolatiescan. Bestaande inspecties, onderhoudsgegevens, assetmanagementsystemen en eerder uitgevoerde scans moeten daarbij zoveel mogelijk kunnen worden hergebruikt.

Conclusie

VEMW onderschrijft het belang van energiebesparing, maar acht aanpassing van het voorstel noodzakelijk om disproportionele investerings- en administratieve lasten te voorkomen. Wij pleiten in het bijzonder voor het schrappen van de verhoging van de terugverdientijd, behoud van ruimte voor bestaande managementsystemen en een proportionele en uitvoerbare toepassing van de overige verplichtingen. Wij gaan graag met u in gesprek om te onderzoeken hoe hieraan invulling gegeven kan worden.

Naast normering blijft ondersteuning nodig om bedrijven te helpen de meest effectieve besparingsmogelijkheden te identificeren en daadwerkelijk te realiseren. Praktijkgerichte programma's waarin bedrijven, technologieaanbieders en bevoegd gezag bij elkaar worden gebracht kunnen hieraan bijdragen. Het programma Versnelling Industriële Besparing Energie (VIBE), dat VEMW samen met FME uitvoert, is hiervan een voorbeeld.

Hoogachtend,
w.g.

dr. H. Grünfeld
Algemeen directeur